Dosar nr. 8711/2/2018

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL
SENTINŢA CIVILĂ NR. 2160
Şedinţa publică din data de **05.07.2019**
Curtea constituită din:
PREŞEDINTE: **IONUŢ MILITARU**
GREFIER: **ELENA SĂFTESCU**

Pe rol se află pronunţarea asupra acţiunii în contencios administrativ promovate de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHVELOR SECURITĂŢII** în contradictoriu cu pârâtul **MĂRGINEAN IOAN**, având ca obiect ***constatarea calităţii de lucrător/colaborator al securităţii (OUG nr.24/2008).***

Dezbaterile în cauză au avut loc în şedinţa publică din 28.06.2019, fiind consemnate în încheierea de şedinţă de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când Curtea, pentru a da posibilitatea părţilor de a depune la dosar concluzii scrise, a amânat pronunţarea pentru data de 05.07.2019, când în aceeaşi compunere a pronunţat următoarele:

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei de faţă, constată următoarele:

1. Obiectul cererii de chemare în judecată

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanţe la data de 14.12.2018, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a solicitat constatarea calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Mărginean Ioan.

În motivare, s-a arătat că pârâtul ocupă funcţia de membru al Consiliului local al comunei Solovăstru, judeţul Mureş şi, conform prevederilor art. 3 coroborate cu art. 5 alin. 1 teza II din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată prin Legea nr. 293/2008, cu modificări şi completări, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii verifică din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnităţile ori în funcţiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h).

Informaţiile furnizate Securităţii se referă la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist şi au vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice şi a dreptului la liberă circulaţie, prevăzut de art. 12 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

În drept, au fost invocate dispoziţiile art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări şi completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 şi art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum şi pe dispoziţiile art. 194 C.pr.civ.

2. Poziţia procesuală a pârâtului

Pârâtul Mărginean Ioan a formulat întâmpinare (f.31-41), prin care a invocat excepţia de nelegalitate a întregii operaţiuni de sesizare a instanţei, procedura prealabilă internă fiind lovită de nulitate absolută, iar pe fond, respingerea în totalitate a acţiunii în constatare formulată de reclamant ca neîntemeiată, precum şi obligarea la plata cheltuielilor de judecată.

În apărare, pârâtul arată că nicăieri în nota de constatare nr. DI/I/1107/17.09.2018 nu se menţionează *expresis verbis* că se constată calitatea de colaborator, un alt viciu al acesteia fiind reprezentat de lipsa semnăturii olografe a celui care a întocmit-o, iar pe de altă parte, toate acuzele care i se aduc sunt simple supoziţii, utilizarea unor termeni imprecişi precum: „probabil" şi „putem deduce" fiind un indiciu care denotă nesiguranţa reclamantului cu privire la calitatea de presupus colaborator al Securităţii.

Pe fondul cauzei, solicită respingerea cererii de chemare în judecată, apreciind că nu sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de O.U.G. nr. 24/2008 pentru a fi declarat colaborator al Securităţii.

3. Răspunsul la întâmpinare

Reclamantul a formulat răspuns la întâmpinare, prin care a solicitat respingerea excepţiei de nelegalitate a sesizării instanţei ca neîntemeiată şi nefondată, având în vedere că actul administrativ care naşte raporturi juridice este însăşi procesul verbal al şedinţei Colegiului CNSAS prin care s-a aprobat nota de constatare nr. D.I./I/1107/17.09.2018 de către Colegiu, aşa cum rezultă şi din nota nr. 772/13.11.2018, semnată de către Preşedintele Colegiului CNSAS, depusă la dosarul cauzei, iar în ceea ce priveşte lipsa semnăturii olografe a celui care a întocmit nota de constatare, arată faptul că exemplarul pârâtului a fost anonimizat potrivit Regulamentului (UE) 2016/679 din 27.04.2016, la dosarul cauzei putând fi consultat exemplarul neanonimizat, care poartă atât semnătura consilierului Direcţiei Investigaţii cât şi a şefului departamentului.

Pe fondul cauzei, a arătat că sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de art. 2 lit. b din O.U.G. nr.24/2008, atât cea cu privire la denunţarea unor atitudini potrivnice regimului comunist, cât şi cea referitoare la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale, şi nu neapărat încălcarea propriu-zisă a acestor drepturi, pentru constatarea calităţii de colaborator al Securităţii fiind suficient, în accepţiunea legii, ca denunţul să creeze numai o stare de pericol pentru cel denunţat, aşa cum a reţinut Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie în decizia nr. 1780/24.03.2011.

4. Aspecte procesuale

Cererea de chemare în judecată a fost scutită de plata taxei judiciare de timbru în temeiul O.U.G. nr. 24/2008.

Instanţa a încuviinţat proba cu înscrisuri.

5. Starea de fapt

În fapt, pârâtul Mărginean Ioan ocupă funcţia de membru al Consiliului local al comunei Solovăstru, judeţul Mureş, fiind verificat din oficiu, conform prevederilor art. 3 coroborate cu art. 5 alin. 1 teza II din O.U.G. nr. 24/2008, sub aspectul constatării calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acestuia.

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/1107/17.09.2018, pârâtului Mărginean Ioan i-a fost atribuit numele conspirativ *„Mircea”*, iar din ansamblul probelor administrate rezultă că această colaborare a fost folosită de organele Securităţii pentru încadrarea informativă a colegilor din cadrul Facultăţii de Matematică, Institutul Pedagogic din Târgu Mureş, unde era pârâtul student.

Dosarul întocmit de fosta Securitate pe numele pârâtului a fost distrus, aşa cum reiese din dosarul D 7456, în care a fost arhivat *Procesul-verbal* din 28.01.1988, ce conţine numele unor persoane care au devenit membri de partid.

Documentele reţinute în nota de constatare provin exclusiv de pe microfilmul dosarului distrus. Din acest motiv, nu reiese foarte clar motivaţia pentru care pârâtul a fost luat în studiu pentru recrutare, felul în care s-a făcut cunoaşterea sa de către ofiţerul de legătură, fapt pentru care se poate recurge la o prezumţie simplă, de fapt, pornind de la informaţiile găsite pe microfilm, că s-a urmărit utilizarea sa în reţeaua informativă existentă în căminul unde locuia sau la facultate.

Potrivit dispoziţiilor art. 287 C.pr.civ., *„datele din înscrisurile autentice sau sub semnătură privată redate pe microfilme şi alte suporturi accesibile de prelucrare electronică a datelor, făcute cu respectarea dispoziţiilor legale, au aceeaşi putere doveditoare ca şi înscrisurile în baza cărora au fost redate”*, iar conform art. 327 C.pr.civ., *„prezumţiile sunt consecinţele pe care legea sau judecătorul le trage dintr-un fapt cunoscut spre a stabili un fapt necunoscut”*.

Identitatea între sursa *„Mircea”* şi pârât este dovedită fără putinţă de tăgadă, iar împrejurarea că pârâtul nu a semnat notele cu acest nume conspirativ nu este determinantă, relevant fiind că nu există nicio îndoială cu privire la atribuirea acestor înscrisuri pârâtului şi cu privire la faptul că, în evidenţele Securităţii, relaţia de colaborare cu acesta a fost tratată ca una ocultă, în exercitarea funcţiei acestui organ represiv, de poliţie politică.

Aşa cum rezultă din notele ofiţerului aflate la subsolul *Informărilor* scrise de pârât, acestea au reprezentat materiale de cunoaştere a atitudinii şi a comportamentului unora dintre colegii pârâtului, nefiind vorba de derularea vreunei anchete penale împotriva sa.

Faţă de susţinerea pârâtului legată de lipsa Angajamentului de colaborare, instanţa reţine că legea nu condiţionează calitatea de colaborator al Securităţii de existenţa sau inexistenţa Angajamentului, tocmai pentru că informaţiile puteau fi date şi în absenţa unui Angajament, interesând, din punct de vedere legal, conţinutul acestora.

Astfel, instanţa reţine nota informativă semnată cu numele conspirativ „Mircea", în care îl denunţă pe studentul R.G. (f. 18 din dosarul instanţei):

„/.../ Îl cunosc pe RG din anul I de facultate, actualmente sunt coleg de cameră cu el. La învăţătură este un student bun, adeseori bea, venind în cămin într-o stare necorespunzătoare, tulburând liniştea colegilor. Face anumite afirmaţii eronate în legătură cu viaţa ţăranilor cooperatori, *afirmând că mamă-sa trăieşte în sărăcie şi mizerie, fiind singură, câştigă puţin la zi de muncă* şi că CAP merge foarte prost, deoarece lucrările pământului nu pot fi mecanizate (ca în Bărăgan) oamenii fură de la CAP şi *conducerea CAP din satul lui nu prea este corespunzătoare. Afirmă că salariile din ţară noastră sunt foarte mici în comparaţie cu salariile din statele capitaliste şi afirmă că un profesor are un salariu de mizerie (câştigă cât un om de serviciu).* Îi place să facă batjocură din colegi, să râdă de aceştia, spre exemplu îl porecleşte <Hilter> pe unul din colegii de cameră. *Cu ocazia zilei onomastice a secretarului general al PCR, în timp ce colegii de cameră ascultau la difuzor el striga de repetate ori „.........". Anul trecut când l-am întrebat dacă vrea să devină membru de partid, el mi-a răspuns căci de va face când va fi convins de necesitatea de a fi membru de partid şi de justeţea programului*". (R 466925, f. 4);

Din modul de redactare al materialelor informative, rezultă că pârâtul a fost conştient de impactul informaţiilor asupra Securităţii, putând alege ce anume dorea să informeze cu privire la colegii săi, fapt confirmat de pârât prin aceea că menţionează în întâmpinare: „*de fapt eu am încercat să ascund o parte din adevăr şi am reuşit. Drept dovadă, împotriva lui .... nu s-a luat nicio măsură punitivă, acesta a fost doar* ***avertizat*** *de organele de Securitate să îşi revizuiască comportamentul*".

Încercarea de a ascunde o parte din adevăr, deşi poate fi prezumată pornind de la aspectele invocate de către pârât (puncte de suspensie sau puncte-puncte la reproducerea cuvintelor strigate de către cel vizat) nu se dovedeşte a fi suficientă, cât timp au fost oferite totuşi informaţii cu privire la alte atitudini ale aceleiaşi persoane, potrivnice regimului comunist.

Faţă de probele administrate, nu pot fi reţinute nici susţinerile pârâtului potrivit cărora ar fi încercat să-l protejeze pe R.G., întrucât informaţiile furnizate la data de 22.02.1973 au fost de natură să trezească interesul Securităţii, urmând o nouă informare la data de 03.04.1973.

Pârâtul a declarat prin întâmpinare că .... a fost *avertizat* de organele de securitate, prin urmare această mărturisire este suficientă, coroborată cu înscrisurile de la dosar pentru a reţine că au existat urmări asupra colegului pârâtului, deoarece *măsura avertizării* era una umilitoare pentru demnitatea individului, presupunând ca, în faţa organelor de Securitate şi de cele mai multe ori şi a organelor de partid sau a colectivului din care făcea parte, persoana urmărită să fie constrânsă a-şi recunoaşte „faptele" (diverse „manifestări împotriva regimului comunist") şi să se angajeze că nu va mai recurge la astfel de manifestări.

Pârâtul nu a dovedit prin probele administrate că ar fi fost ameninţat cu un rău de natură să îi producă o temere care să îl determine să semneze un act pe care nu l-ar fi semnat. Nu orice ameninţare, prin ea însăşi, constituie o violenţă ca viciu de consimţământ, ci numai atunci când ameninţarea este nejustificată, când reprezintă o încălcare a legii. Din niciun înscris de la dosarul cauzei nu rezultă că împotriva pârâtului ar fi fost începute cercetări cu privire la săvârşirea vreunei infracţiuni, nici nu rezultă împrejurări de fapt care să îi fi creat o temere atât de puternică încât să accepte încălcarea unor drepturi fundamentale ale omului.

Curtea reţine că legea nu prevede o condiţie de formă a colaborării, aceea ca actul constatator să fi fost scris în întregime de semnatar (olograf) sau compus de acesta, ci este suficient ca acesta să ofere informaţiile care se regăsesc în conţinutul acelui act.

Dovada puterii de a se opune solicitării de colaborare cu Securitatea rezultă din faptul că pârâtul a relatat nu numai informații cu privire la stări de fapt la care au asistat și alte persoane, ci detalii ale vieții private ale colegului său, cunoscute numai de la acesta (legate de familia sa, de situația din satul natal, de optica asupra înscrierii în partid şi a justeţii programului politic).

Oferirea de informații a fost una conspirativă (conform consemnărilor ofiţerului de securitate. *„mat. a fost furnizat în urma sarcinilor date"*, *„i s-a indicat sursei contactarea lui .... pt. a cunoaşte preocupările actuale"*), a avut caracter repetitiv, iar nu accidental, fiind evident că scopul colaborării se referea la potențiale atitudini sau activități îndreptate împotriva regimului.

6. Asupra fondului cererii

În ceea ce priveşte natura colaborării cu Securitatea, Curtea reține că sunt îndeplinite condiţiile impuse de prevederile art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, conform cărora *„colaborator al Securităţii"* este, printre altele, *„persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului"*.

Informaţiile furnizate Securității de către pârât se referă la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. Legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al securităţii, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunţaţi, deşi puteau şi erau obligați să procedeze astfel pentru a nu încălca principiile unei societăţi democratice şi drepturile fundamentale ale omului.

Reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a dovedit prin probele administrate că informaţiile furnizate serveau scopului notoriu al Securităţii, de a monitoriza cu atenție orice atitudine negativă la adresa conducerii de partid şi de stat, cunoscut fiind faptul că regimul urmărea promovarea ideii că statul comunist era forma superioară de organizare politică şi socială, în care toate persoanele aveau un nivel de viaţă ridicat, iar meritul pentru această stare de fapt se datora în exclusivitate partidului, orice contestare a deciziilor politice reprezentând o atitudine potrivnică regimului totalitar comunist.

Comentariile negative legate de nivelul de trai reprezintă atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, fiind de notorietate faptul că acei ani au fost guvernaţi de o politică restrictivă în toate domeniile, inclusiv în cel alimentar: *„Penuria artificială organizată statal, reducerea dramatică a consumului de electricitate pentru uzul cetăţenilor, dar nu numai, justificarea pe baze fals ştiinţifice a unor politici deliberate de înfometare a populației". [...] „Obsesia lui Nicolae Ceauşescu şi a camarilei sale, izvorâtă înainte de toate dintr-o filozofie autarhică, de a achita, într-un interval foarte scurt, întreaga datorie externă (de peste 8 miliarde de dolari), a dus la deteriorarea accelerată a bazei tehnologice a economiei, a industriei turistice şi a condiţiilor de viaţă. /.../ Cozile interminabile, soldate întotdeauna cu rezultate incerte, au devenit viaţa de zi cu zi a cetăţenilor români."* (Raport final – Comisia Prezidenţială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, 2006 – Bucureşti, f. 424).

Informațiile furnizate au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, pârâtul având reprezentarea clară a faptului că relatări precum cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delaţiunea sa se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viaţă privată).

Astfel, analiza înscrisurilor evocate mai sus duce la concluzia categorică a întrunirii şi a celei de-a doua condiţii. Măsurile dispuse de către organele Securităţii prin rapoartele sau notele-raport depuse la dosar, precum avertizarea acestuia și informarea decanului (f. 26), au fost dispuse în scopul de a depista şi reprima poziţia ostilă/atitudinea duşmănoasă a celui urmărit faţă de regimul comunist.

Toate aceste acţiuni ale pârâtului, vizând punerea sub lupă a vieţii a celui supravegheat de Securitate, vizând urmărirea pentru opiniile sale, constituie activităţi prin care s-au suprimat ori îngrădit următoarele drepturi şi libertăţi fundamentale ale omului, consacrate legislativ în epocă astfel:

- *Dreptul la viaţă privată*, consacrat în epocă în art. 12 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, potrivit căruia *„Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viaţa sa personală, în familia*

sa, în domiciliul lui sau în corespondenţa sa, nici la atingeri aduse onoarei şi reputaţiei sale. Orice persoană are dreptul la protecţia legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri".

Prin urmare, este întrunită şi cea de-a două cerinţă din ipoteza normei legale, aceea ca activităţile pârâtului să folosească unor acte de poliţie politică în accepţiunea legii, adică să vizeze „instaurarea şi menţinerea puterii totalitar comuniste, precum şi suprimarea sau îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului".

Reţinând, în lumina considerentelor expuse mai sus, întrunirea ipotezei normei legale cuprinsă în art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, instanţa – în temeiul art. 11 din acelaşi act normativ – va admite prezenta acţiune şi va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂŞTE:

Admite cererea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII,** cu sediul în sector 3, Bucureşti, str. Matei Basarab, nr. 55-57 în contradictoriu cu pârâtul **MĂRGINEAN IOAN**, cu domiciliul în loc. Solovăstru, ... Judeţ Mureş.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare, cererea urmând a se depune la sediul Cur?ii de Apel Bucureşti - Secţia a VIII-a Contencios administrativ şi fiscal.

Pronunţată public prin punerea soluţiei la dispoziţia părţilor prin mijlocirea grefei instanţei, azi, 05.07.2019.

PREŞEDINTE, **Ionuţ Militaru**

GREFIER, **Elena Săftescu**

06.10.2023 ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA S8 - Cont. adm. fiscal
CONFORM CU ORIGINALUL
Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 8711/2/2018 se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF,

S-a anulat chitanţa/foaia de vărsământ Nr. .... în sumă de .... lei
GREFIER ŞEF,

Red. I.M./tehnored. I.M./
4 ex./2 com.

definitivă prin resp. rec. ... dec. nr. 2094/06.04.2022 ds. 8711/2/2018 ICCJ